

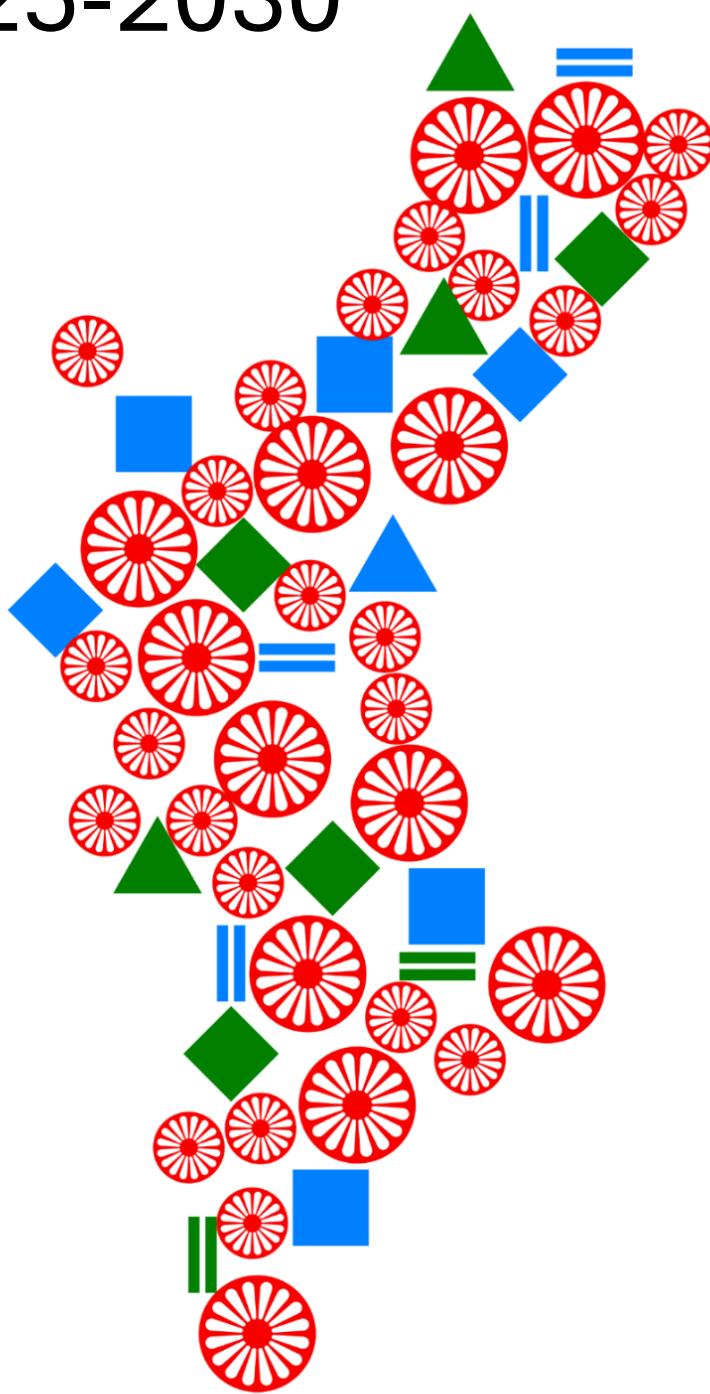
PLA ESTRATÈGIC

PER A LA INCLUSIÓ, RESPECTE I VISIBILITZACIÓ DEL

POBLE GITANO

EN LA COMUNITAT VALENCIANA

2025-2030

GENERALITAT
VALENCIANA

ÍNDEX

INTRODUCCIÓ	- 3 -
ESTRUCTURA	- 4 -
EIX 1. INCLUSIÓ SOCIAL	- 8 -
LÍNIA ESTRATÈGICA 1. EDUCACIÓ	- 8 -
LÍNIA ESTRATÈGICA 2. OCUPACIÓ	- 11 -
LÍNIA ESTRATÈGICA 3. VIVENDA	- 14 -
LÍNIA ESTRATÈGICA 4. SALUT	- 16 -
LÍNIA ESTRATÈGICA 5. POBRESA, EXCLUSIÓ SOCIAL I BRETXA DIGITAL	- 18 -
EIX 2. IGUALTAT D'OPORTUNITATS I NO DISCRIMINACIÓ	- 20 -
LÍNIA ESTRATÈGICA 6. ANTIGITANISME I NO DISCRIMINACIÓ	- 20 -
LÍNIA ESTRATÈGICA 7. IGUALTAT DE GÈNERE I APODERAMENT DE LES DONES GITANES	- 22 -
LÍNIA ESTRATÈGICA 8. FOMENT I RECONeixEMENT DE LA CULTURA GITANA	- 24 -
EIX 3. PARTICIPACIÓ	- 26 -
LÍNIA ESTRATÈGICA 9. PARTICIPACIÓ DE LA POBLACIÓ GITANA I DEL MOVIMENT ASSOCIATIU GITANO	- 26 -
GOVERNANÇA I SEGUIMENT	- 28 -

INTRODUCCIÓ

El present Pla estratègic per a la inclusió, respecte i visibilització del poble gitano en la Comunitat Valenciana 2025-2030 s'ha elaborat pel Consell Valencià del Poble Gitano amb la col·laboració del Servei de Diversitat Ètnica, Cultural i Religiosa de la Direcció General de Diversitat que s'ha encarregat de la maquetació i el disseny d'este.

Este Consell compta amb el suport de la Vicepresidència Primera i Conselleria de Servicis Socials, Igualtat i Vivenda, la Secretaria Autonòmica d'Igualtat en la Diversitat, de la Direcció General de Diversitat i de les entitats que formen part del Consell Valencià del Poble Gitano, i la seua voluntat és promoure unes línies d'actuació dirigides cap a la inclusió social, igualtat d'oportunitats, no discriminació i participació del poble gitano, i tot això es preveu en este pla estratègic.

El pilar europeu de drets socials expressa principis i drets orientats a donar suport i augmentar l'equitat social amb independència del sexe, origen racial o ètnic, llengua, religió o conviccions, discapacitat, edat o orientació sexual. Les mesures universals, completades mitjançant mesures específiques destinades a protegir i fer costat a grups que experimenten un risc elevat de discriminació o exclusió socials són clau per a l'aplicació dels principis del pilar de drets socials.

El poble gitano constituïx la minoria ètnica més gran d'Europa. Així, en la població gitana persisteixen en l'actualitat importants desigualtats respecte de la població general. En este sentit, un percentatge elevat d'esta població continua sent víctima de la discriminació, la intolerància i l'exclusió social.

Els desavantatges de la població gitana es fan patents especialment en la segregació escolar i residencial, en la persistència de risc de pobresa, en els baixos índexs d'autopercepció de l'estat de salut, en les dificultats per a accedir al mercat laboral —especialment entre la joventut gitana—, la bretxa digital, la infravivenda i els casos de discriminació i antigitanisme en les diferents dimensions de la vida política, econòmica, social i cultural.

Davant de l'escenari en el qual es troba la població gitana i les lliçons apreses dels plans i estratègies europees i nacionals, la Comissió Europea va desplegar un nou marc d'acció, el Marc estratègic europeu 2020-2030. En este marc s'ha ampliat l'enfocament, passant de la integració socioeconòmica (en els àmbits d'educació, ocupació, vivenda i salut) a un pla estratègic basat en tres pilars: la igualtat real i efectiva, la inclusió socioeconòmica i la participació de la població gitana. Amb això es busca garantir que totes les persones gitanes tinguen l'oportunitat de desenrotllar les seues capacitats i potencialitats per a involucrar-se en la vida política, social, econòmica i cultural.

Davall d'este nou context, la igualtat de gènere, la lluita contra l'antigitanisme i la discriminació, la participació de la població gitana i la defensa dels trets culturals

propis del poble gitano, com és la llengua romaní, són objectius clau que cal aconseguir.

El Marc estratègic de la Unió Europea a favor de la població gitana presta més atenció a la diversitat de la població romaní, amb la finalitat de garantir que les estratègies nacionals responguen a les necessitats específiques dels diferents grups dins dels gitans, com les dones, els joves i els xiquets.

El nou Pla estratègic per a la inclusió, respecte i visibilització del poble gitano a la Comunitat Valenciana per al període 2025-2030 s'ha elaborat d'acord amb el Marc estratègic europeu 2020-2030 i amb els aprenentatges adquirits durant la vigència de l'anterior estratègia, la que comprenia el període 2018-2023. Així mateix, està alineada amb el Pla d'acció antiracisme de la Unió Europea (2020-2025) i contribuïx a la consecució dels objectius marcats en l'Agenda 2030. Així mateix, és un desplegament de l'Estratègia nacional per a la igualtat, inclusió i participació del poble gitano 2021-2030 per a definir els objectius autonòmics que donen resposta a les propostes nacionals.

ESTRUCTURA

El Pla estratègic per a la inclusió, respecte i visibilització del poble gitano a la Comunitat Valenciana per al període 2025-2030 segueix les directrius del Consell de la Generalitat Valenciana, respectant l'Estratègia nacional per a la igualtat, inclusió i participació del poble gitano 2021-2030, amb l'objectiu d'afavorir la coordinació entre administracions i el treball per objectius. D'esta manera, s'estructura en els nivells següents: eixos, línies estratègiques, objectius i accions. Així, es possibilita que els propòsits continguts en els eixos i les línies estratègiques es concreten en objectius i accions que permeten més eficàcia en la seua aplicació i seguiment.

Els tres eixos que vertebreren este pla seran inclusió social, igualtat d'oportunitats i no discriminació i participació. D'esta manera, s'aconsegueix una sincronia amb el definit en el marc europeu i en l'estratègia nacional per a poder treballar en la mateixa direcció.

D'altra banda, este pla estratègic definix les nou línies estratègiques que contindran els objectius específics: educació, ocupació, vivenda, salut, pobresa, exclusió social i bretxa digital, antigitanisme i no discriminació, igualtat de gènere i apoderament de les dones gitanes, foment i reconeixement de la cultura gitana i participació de la població gitana i del moviment associatiu gitano.

Inclusió social	Igualtat d'oportunitats i no-discriminació	Participació
<ul style="list-style-type: none"> • Educació • Ocupació 	<ul style="list-style-type: none"> • Antigitanisme i no discriminació 	<ul style="list-style-type: none"> • Participació de la població gitana i del

<ul style="list-style-type: none"> • Vivenda • Salut • Pobresa, exclusió social i bretxa digital 	<ul style="list-style-type: none"> • Igualtat de gènere i apoderament de les dones gitanes • Foment i reconeixement de la cultura gitana 	<p>moviment associatiu gitano</p>
---	--	-----------------------------------

Respecte als objectius, són les metes específiques que es pretenen aconseguir amb l'execució del pla. Estos objectius són la concreció dels àmbits en els quals s'aspira a incidir mitjançant l'execució de les polítiques públiques i que estan estrictament vinculats a la millora de les condicions de vida, materials i d'inclusió de la població gitana.

L'estructura explicada es materialitza en l'esquema següent:

Eix 1 d'inclusió social	
Línia estratègica	Objectius
1. Educació	<ol style="list-style-type: none"> 1. Incrementar l'escolarització i participació de la població gitana en tota l'Educació Infantil (<6 anys), especialment en el primer cicle de 0 a 3 anys. 2. Reduir la segregació escolar en les diferents etapes educatives i en qualsevol de les seues formes. 3. Erradicar l'analfabetisme i augmentar la capacitació i formació de les persones gitanes adultes. 4. Reduir la discriminació en les diferents etapes educatives i en qualsevol de les seues formes. 5. Augmentar l'èxit acadèmic de l'alumnat gitano dels dos sexes en les diferents etapes obligatòries. 6. Incrementar l'alumnat gitano dels dos sexes en etapes d'estudi postobligatòries. 7. Reduir la bretxa digital de l'alumnat gitano.
2. Ocupació	<ol style="list-style-type: none"> 8. Incrementar la taxa d'ocupació de la població gitana. 9. Reduir la precarietat laboral i la discriminació de la població gitana. 10. Reduir la taxa de persones gitanes joves que ni treballen, ni estudien, ni es formen (16-30 anys). 11. Incrementar l'apoderament, la participació i activació de la dona gitana en el mercat laboral. 12. Revaloritzar i qualificar la població gitana que es dedica al comerç ambulant
3. Vivenda	<ol style="list-style-type: none"> 13. Erradicar el barraquisme i la infravivenda. 14. Reestructurar els barris guetos, així com la promoció de l'accés als recursos públics i residencials. 15. Garantir l'accés a servicis bàsics i residencials a la població gitana i millorar l'equipament bàsic i la qualitat de les vivendes 16. Reduir la discriminació en l'accés a la vivenda.

4. Salut	<p>17. Millorar l'estat de salut i reduir les desigualtats socials en salut en la població gitana, al llarg de tot el cicle vital, amb especial recalcamet en població infantil i població major.</p> <p>18. Reduir la discriminació en l'àmbit sanitari en la població gitana</p>
5. Pobresa, exclusió social i bretxa digital	<p>19. Reduir la incidència de la pobresa i l'exclusió social en la població gitana.</p> <p>20. Reduir la incidència de la pobresa infantil entre la població gitana i trencar el cicle intergeneracional de la pobresa.</p> <p>21. Millorar l'accés a les prestacions econòmiques i socials</p> <p>22. Reduir la bretxa digital en població gitana.</p>
Eix 2 d'igualtat d'oportunitats i no discriminació	
Línia estratègica	Objectius
6. Antigitanisme i no discriminació	<p>23. Reduir la discriminació contra la població gitana i l'antigitanisme, inclosos l'estigmatització, la discriminació interseccional i múltiple, els delictes d'odi i el discurs d'odi antigitano.</p> <p>24. Augmentar la capacitat de les víctimes de discriminació i antigitanisme en l'exercici dels seus drets, garantint la seua assistència, orientació i acompanyament especialitzat.</p> <p>25. Reconéixer el poble gitano en l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana.</p>
7. Igualtat de gènere i apoderament de les dones gitanes	<p>26. Millorar les condicions de vida de les dones gitanes i reduir les bretxes entre hòmens i dones gitanes, en particular en l'accés a recursos i lluitar contra estereotips.</p>
8. Foment i reconeixement de la cultura gitana	<p>27. Promoure el coneixement i la difusió de la història i la cultura gitana per a afavorir el seu reconeixement.</p>

Eix 3 de participació	
Línia estratègica	Objectius
9. Participació de la població gitana i del moviment associatiu gitano	<p>28. Incrementar la presència de les entitats en el cicle de les polítiques públiques.</p> <p>29. Fomentar l'establiment de mecanismes de coordinació de les organitzacions de la societat civil per a facilitar la seua participació en els processos de</p>

	<p>les polítiques públiques i la participació ciutadana, garantint la representació d'estes organitzacions en tota la seua diversitat.</p> <p>30. Incrementar i enfortir les entitats de dones i jóvens per a garantir la seua participació.</p>
--	--

EIX 1. INCLUSIÓ SOCIAL

LÍNIA ESTRATÈGICA 1. EDUCACIÓ

Objectius i accions.

1. Incrementar l'escolarització i participació de la població gitana en tota l'Educació Infantil (<6 anys), especialment en el primer cicle de 0 a 3 anys

Acció	Òrgan coordinador
1.1. Desenrotllament d'accions d'informació, acompanyament i orientació a les famílies en el procés d'escolarització i assistència de l'alumnat gitano.	Servicis socials municipals DG d'Innovació i Inclusió Educativa Entitats
1.2. Suport econòmic a famílies en risc de vulnerabilitat per a l'escolarització a les escoles infantils i preferència en les llistes d'espera.	Servicis socials municipals

2. Reduir la segregació escolar en les diferents etapes educatives i en qualsevol de les seues formes.

Acció	Òrgan coordinador
2.1. Creació i impuls de protocols i mesures específiques dirigides a previndre i a tindre com a objectiu l'eliminació de la segregació i la concentració escolar en els centres educatius.	DG d'Innovació i Inclusió Educativa Entitats
2.2. Revisió i ampliació de la xarxa d'adscripcions dels centres educatius, amb especial atenció als centres que es troben en les zones de risc o exclusió social.	DG d'Innovació i Inclusió Educativa Entitats
2.3. Eliminació de mesures d'agrupació de l'alumnat segons nivell curricular, itinerari o qualsevol altre aspecte que pugua suposar segregació escolar.	DG d'Innovació i Inclusió Educativa Entitats
2.4. Foment de la realització d'estudis destinats a l'elaboració de mapes de les escoles segregades o d'alta concentració d'alumnat gitano o població migrant per a dissenyar polítiques públiques destinades a l'erradicació d'este fenomen.	DG d'Innovació i Inclusió Educativa Entitats

3. Erradicar l'analfabetisme i augmentar la capacitat i formació de les persones gitanes adultes.

Acció	Òrgan coordinador
3.1. Potenciar l'accés a cursos d'alfabetització a la població adulta gitana.	Servicis socials municipals Entitats
3.2. Facilitar l'accés a les escoles d'adults a la població gitana.	Servicis socials municipals Entitats

4. Reduir la discriminació en les diferents etapes educatives i en qualsevol de les seues formes.

Acció	Òrgan coordinador
4.1. Implementació de programes plurianuals de mediació, orientació i suport entre les famílies gitanes i els centres educatius per a promoure més equilibri entre centres educatius a través d'entitats.	DG d'Innovació i Inclusió Educativa Entitats
4.2. Promoció de la participació activa de l'alumnat gitano, assegurant la representativitat de la diversitat de l'alumnat dels centres en programes com el PROA+.	DG d'Innovació i Inclusió Educativa
4.3. Inclusió de mòduls per a estudiants i continguts de la història i la cultura gitana, així com sobre antigitanisme en les diferents etapes educatives, inclosos els plans d'estudi de grau i postgrau (especialment en Educació, Treball Social, Sociologia, Dret, etc.), secundant-se en el protocol orientatiu en el currículum escolar i la pràctica docent, independentment de l'existència d'alumnat gitano en el centre o en el territori.	DG Ordenació Educativa Universitats valencianes
4.4. Formació del personal docent de totes les etapes educatives en diversitat cultural (cultura i història del poble gitano) així com sensibilització contra els prejudis i estereotips mitjançant el pla formatiu del personal docent.	Secretaria Autonòmica d'Educació Universitats valencianes entitats

5. Augmentar l'èxit acadèmic de l'alumnat gitano dels dos sexes en les diferents etapes obligatòries.

Acció	Òrgan coordinador
5.1. Augment de l'oferta formativa en formació professional en les zones desfavorides per a facilitar l'accés a les persones joves gitanes.	DG Formació Professional
5.2. Desenrotllament de servicis concertats per a l'acompanyament, l'orientació i el reforç educatiu que milloren el desfasament curricular (edat-curs-repeticions).	DG Diversitat DG d'Innovació i Inclusió Educativa Entitats
5.3. Desenrotllament d'accions d'informació, orientació i acompanyament a famílies gitanes amb fills i filles en Educació Primària i Secundària.	DG d'Innovació i Inclusió Educativa Entitats
5.4. Desenrotllament d'accions d'orientació i suport escolar a l'alumnat gitano.	DG d'Innovació i Inclusió Educativa Entitats
5.5. Programes de suport econòmic i beques dirigides a grups vulnerables, entre els quals es troben les persones joves gitanes, que permeten la continuïtat i l'èxit en estes etapes d'estudi.	DG d'Innovació i Inclusió Educativa

6. Incrementar l'alumnat gitano dels dos sexes en etapes d'estudi postobligatòries.

Acció	Òrgan coordinador
6.1. Incorporació com a prioritat estratègica en el PROA+ la transició a la formació professional o a estudis universitaris, especialment en centres d'Educació Secundària amb alta concentració d'alumnat gitano.	DG d'Innovació i Inclusió Educativa
6.2. Programes de suport econòmic i beques dirigides a grups en situació de vulnerabilitat, entre els quals es troben persones joves gitanes que vullguen accedir a Formació Professional.	DG d'Innovació i Inclusió Educativa
6.3. Consolidació i posada en marxa de programes plurianuals d'acompanyament educatiu per a la promoció de l'èxit acadèmic de l'alumnat gitano en Educació Secundària i la transició a la formació professional i estudis universitaris.	DG Diversitat DG d'Innovació i Inclusió Educativa
6.4. Accés a les places addicionals en els graus de les universitats valencianes que es reserven a alumnat gitano que haja participat en qualsevol programa socioeducatiu subvencionat per una administració pública durant un període mínim de 3 anys, amb l'informe previ favorable de la Direcció General de Diversitat.	DG Diversitat Universitats valencianes
6.5. Dissenyar i implementar programes específics de tutoria, acompanyament i beques per a estudiants gitanos en trànsit cap a i durant la universitat.	Universitats valencianes
6.6. Fomentar un sistema de referents positius gitanos en l'entorn universitari.	Universitats valencianes

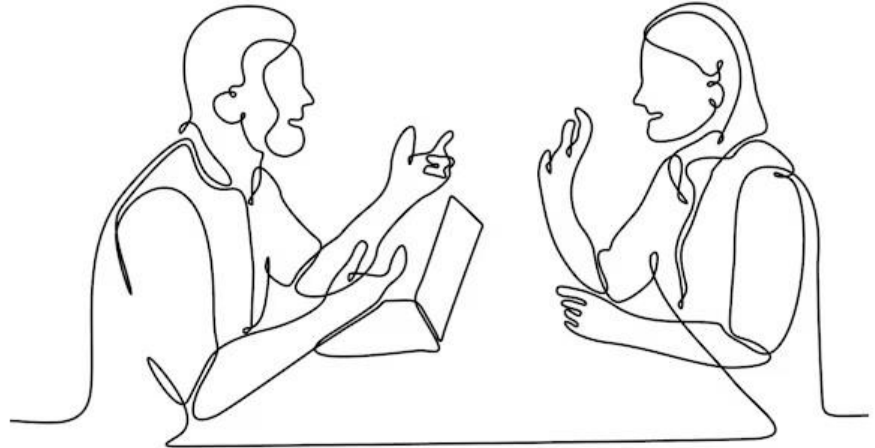
7. Reduir la bretxa digital de l'alumnat gitano.

Acció	Òrgan coordinador
7.1. Inclusió de l'alumnat gitano en les accions formatives derivades del Pla nacional de competències digitals a escala autonòmica.	DG d'Innovació i Inclusió Educativa Entitats
7.2. Promoció de l'ús de biblioteques amb ordinadors i d'aules informàtiques en centres escolars per a alumnat gitano.	DG d'Innovació i Inclusió Educativa

LÍNIA ESTRATÈGICA 2. OCUPACIÓ.

Objectius i accions.

8. Incrementar la taxa d'ocupació de la població gitana

Acció	Òrgan coordinador
8.1. Iniciatives d'ocupació social protegida destinades a fomentar la contractació de persones en situació d'exclusió social (entre les quals es troba la població gitana) i reforçar el trànsit a l'ocupació normalitzada.	Labora
8.2. Programes de formació que incentiven l'accés a l'ocupació en àmbits professionals amb futur, de la població gitana jove i adulta, especialment de dones de més de 45 anys i de dones joves gitanes.	Labora
8.3. Creació d'aliances estratègiques entre LABORA, empreses i entitats, posant especial focus en la tecnologia i l'ocupació de qualitat.	Labora Entitats
8.4. Incorporació d'objectius específics en els plans anuals de polítiques d'ocupació de la Comunitat Valenciana que promoguen el desenrotllament de mesures i programes dirigits als grups en una situació més alta de vulnerabilitat en l'àmbit de l'accés a l'ocupació, entre els quals està la població gitana.	Labora
8.5. Foment de mesures d'acció positiva en l'accés a cursos, formacions i programes laborals prioritzant la població gitana.	Labora
8.6. Creació d'una xarxa de servicis d'orientació, acompanyament i intermediació per a persones gitanes, conformada pels servicis d'ocupació del LABORA i els servicis i organitzacions socials especialitzades en ocupació i població gitana.	Labora Empreses Entitats
8.7. Programes plurianuals per a població gitana basats en una atenció integral de les persones i ajustades a les pautes dels fons europeus.	Labora

8.8. Atenció, orientació i sessions individuals o grupals, atenció i orientació d'habilitats prelaborals, laborals, busca d'ocupació, formació i orientació personal i professional.

DG d'inclusió i cooperació al desenvolupament

9. Reduir la precarietat laboral i la discriminació de la població gitana.

9.1. Impulsar l'aprenentatge al llarg de la vida i el reciclatge per a trobar noves oportunitats laborals, emfatitzant la inserció de persones majors de 45 anys.

Labora

9.2. Coordinació entre els serveis socials, els serveis d'ocupació i entitats, promovent l'intercanvi de coneixement i experiències exitoses que milloren la situació sociolaboral de la població gitana.

Labora
Serveis socials
municipals
Entitats

9.3. Programes formatius adaptats a la situació de desavantatge inicial de la població gitana, amb especial atenció a les dones i la joventut gitanes, en situació d'exclusió del mercat laboral per part de les comunitats autònomes i els seus serveis d'ocupació.

Labora
Entitats

10. Reduir la taxa de persones gitanes joves que ni treballen, ni estudien, ni es formen (16-30 anys).

10.1. Difondre el Pla de garantia juvenil plus entre la població gitana mitjançant mediadors gitanos, i prioritzar els programes destinats a això.

Labora
Entitats

10.2. Actuacions dirigides o programes específics de formació per a persones joves gitanes que ni treballen, ni estudien, ni es formen per a la millora de les seues competències i coneixements digitals, connectades amb les futures ocupacions, especialment ocupacions digitals, amb possibilitat de cofinançament per mitjà dels programes dels fons europeus.

Labora
Entitats

11. Incrementar l'apoderament, la participació i activació de la dona gitana en el mercat laboral.

11.1. Accions de sensibilització dirigides a les empreses per a combatre estereotips i valorar el talent de la població gitana, aplicant un enfocament transversal i amb especial atenció a les dones gitanes.	Labora
11.2. Programes plurianuals d'inserció sociolaboral específics per a la població gitana, especialment per a les dones gitanes, basats en una atenció integral a les persones i en el desenrotllament d'itineraris sociolaborals individualitzats per part dels serveis socials i d'ocupació.	Labora Serveis socials municipals

12. Revaloritzar i qualificar la població gitana que es dedica al comerç ambulant.

12.1. Accions de sensibilització i millora de la imatge de la població gitana dedicada al comerç ambulant.	Labora
12.2. Accions que conduïsquen a la revaloració del comerç ambulant i a la formació i informació a les persones gitanes que exercixen esta activitat, amb el reforç la seua funció gerencial i les competències digitals.	Labora Entitats
12.3. Fomentar la formació professional per a l'ocupació de les persones gitanes en el comerç ambulant, donant lloc a formacions que, a proposta de diferents associacions, podrien ser incloses en el Catàleg d'especialitats formatives.	Labora Entitats

LÍNIA ESTRATÈGICA 3. VIVENDA

Objectius i accions.

13. Erradicar el barraquisme i la infravivenda.

Acció	Òrgan coordinador
13.1. Programes de mediació amb actors publicoprivats en casos de tall de subministraments de servicis essencials, com la llum i l'aigua.	Entitats locals Entitats
13.2. Donar suport a Plans europeus i estatals en els quals es prioritzen les actuacions en els barris més degradats i desfavorits per a garantir l'accés a subministraments i equipaments bàsics comunitaris i que ajuden a erradicar el barraquisme.	DG Vivenda Entitats
13.3. Programes plurianuals d'intervenció integral en barris altament vulnerables en matèria socioresidencial, amb la implicació de les persones afectades en totes les fases del procés.	DG Vivenda Entitats

14. Reestructurar els barris guetos, així com la promoció de l'accés als recursos públics i residencials.

14.1. Assignació de vivendes distribuïdes en zones en les quals la població majoritària no siga població gitana per a previndre i reduir la concentració i la segregació residencial.	Secretaria Autònoma de Vivenda Entitats
14.2. Actuacions de regeneració urbana, rehabilitació i inversió pública en adequació i servicis en aquells contextos més deteriorats i segregats, emprant els fons disponibles per a això (FEDER, Pla de recuperació i resiliència, estratègies multifons o el Pla estatal de vivenda vigent en cada moment).	DG Vivenda Entitats
14.3. Impuls de la cobertura gratuïta en centres comunitaris i en barris desfavorits per a garantir la connexió i la disponibilitat de dispositius d'accés a internet.	Entitats locals
14.4. Programes plurianuals d'intervenció integral de reallotjament amb la implicació de les persones en totes les fases del procés,	DG Vivenda Entitats

incloses estes mesures dins de la programació dels fons socials europeus o el Pla estatal de vivenda vigent.

15. Garantir l'accés a servicis bàsics i residencials a la població gitana i millorar l'equipament bàsic i la qualitat de les vivendes.

15.1. Augment del parc públic de vivenda social a escala autonòmica.	DG Vivenda
15.2. Programes de promoció d'accés a la vivenda del mercat privat per a grups vulnerables.	Secretaria Autonòmica de Vivenda Entitats
15.3. Actuacions de regeneració urbana i rehabilitació en el marc del conveni del Pla estatal de vivenda vigent en cada moment, de manera que incidisquen en l'erradicació del barraquisme i la infravivenda en la Comunitat Valenciana.	DG Vivenda

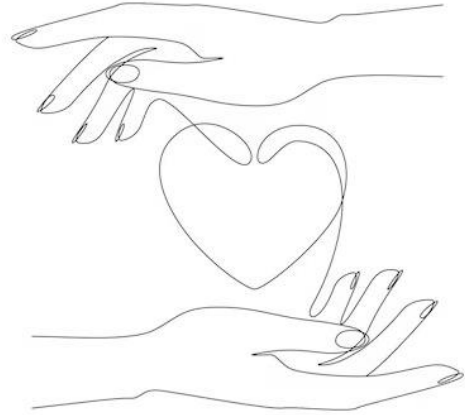
16. Reduir la discriminació en l'accés a la vivenda.

16.1. Gestió de la informació i de les ajudes del Pla estatal de vivenda a la Comunitat Valenciana, donant especial atenció a les víctimes de la violència de gènere, persones que són objecte de desnonament de la seua vivenda habitual, persones sense casa i altres grups especialment vulnerables.	DG Vivenda
16.2. Accions de sensibilització i formació a responsables públics i operadors privats del sector del lloguer de vivendes (propietaris/àries i agències immobiliàries) sobre l'impacte de la segregació i la concentració residencial i la discriminació en l'àmbit de la vivenda, així com les possibles mesures per a previndre'l.	DG Vivenda Entitats
16.3. Ajudes al lloguer per a aconseguir més integració i accessibilitat a la vivenda de la població gitana.	DG Vivenda
16.4. Implementació d'actuacions de real·lotjament d'infravivenda i barraquisme seguint criteris de dispersió en barris diversos que afavorisquen la inclusió social de les persones, evitant la concentració de persones real·lotjades.	Secretaria Autonòmica de Vivenda
16.5. Mesures d'acompanyament a la inclusió de les famílies beneficiàries de les iniciatives de real·lotjament d'infravivenda i barraquisme.	Secretaria Autonòmica de Vivenda Servicis socials municipals
16.6. Dispersió del parc públic de vivenda, garantint la seua extensió per diverses zones urbanes de la localitat.	Secretaria Autonòmica de Vivenda

LÍNIA ESTRATÈGICA 4. SALUT

Objectius i accions.

17. Millorar l'estat de salut i reduir les desigualtats socials en salut en la població gitana, al llarg de tot el cicle vital, amb especial recalcament en població infantil i població major.

Acció	Òrgan coordinador
17.1. Coordinació entre les administracions públiques i les entitats del moviment gitano per a detectar necessitats de salut, prioritzar les actuacions que cal realitzar i ajustar les mesures a això.	DG d'Investigació i Innovació Entitats
17.2. Realització de mapatges i dinamització d'actius i recursos per a la promoció de la salut en la població gitana a escala local.	DG Salut Pública Servicis socials municipals
17.3. Desenvolupament de sistemes d'indicadors per a l'avaluació de l'impacte de les accions comunitàries.	DG Salut Pública Entitats
17.4. Implementació local de projectes de salut dirigits a població gitana amb la participació i lideratge de les associacions gitanes.	DG Salut Pública Entitats
17.5. Sensibilització de la població gitana sobre la importància d'adoptar estils de vida saludables.	Conselleria de Sanitat Entitats
17.6. Desenvolupament d'intervencions locals de promoció de la salut, mitjançant el reforç de mecanismes de coordinació entre entitats locals i la coordinació autonòmica de l'estratègia, comptant amb la participació de la població gitana.	DG Salut Pública Entitats

18. Reduir la discriminació en l'àmbit sanitari en la població gitana

18.1. Impuls de la formació de persones gitanes com a agents comunitaris i de mediació en salut en col·laboració amb associacions gitanes.	DG Salut Pública Entitats
18.2. Foment de la participació de la població, del moviment associatiu i de professionals gitanos, en el disseny i implementació de programes i intervencions de promoció de la salut i prevenció dirigits a la població gitana, inclosos els dirigits a població infantil.	DG d'Atenció Primària Entitats
18.3. Promoció de la inclusió de personal sanitari gitano en l'àmbit de salut.	DG Personal Sanitat
18.4. Increment del nombre d'accions de formació i accions de sensibilització a professionals de l'àmbit sanitari sobre enfocament d'equitat i gènere i antigitanisme en l'àmbit de la salut, des d'una perspectiva interseccional, comptant amb les persones, formades com a agents de salut, com a docents.	DG Salut Pública Entitats (respecte a l'antigitanisme)
18.5. Millora de la capacitat en interculturalitat, ferramentes de mediació i gestió de la diversitat per part de professionals de la salut.	Conselleria de Sanitat
18.6. Intervencions en l'àmbit sanitari dirigides a abordar la violència contra les dones gitanes, en particular la violència sexual, la violència en el seu entorn, l'assetjament sexual i altres formes de violència.	Conselleria de Sanitat
18.7. Treball intersectorial en l'àmbit local per mitjà d'espais de participació constituïts de treball en xarxa amb els diferents actors involucrats (professionals de la salut, autoritats locals, entitats del moviment associatiu gitano, etc.).	DG Salut Pública Entitats

LÍNIA ESTRATÈGICA 5. POBRESA, EXCLUSIÓ SOCIAL I BRETXA DIGITAL

Objectius i accions.

19. Reduir la incidència de la pobresa i l'exclusió social en la població gitana.

Acció	Òrgan coordinador
19.1. Programes integrals per a la promoció de la inclusió social de la població gitana en risc d'exclusió, i especialment per a l'activació social o laboral de persones i famílies perceptores de l'RVI i d'IMV.	DG Inclusió i Cooperació Entitats

20. Reduir la incidència de la pobresa infantil entre la població gitana i trencar el cicle intergeneracional de la pobresa.

20.1. Mesures específiques orientades a reduir la pobresa infantil i la pobresa extrema entre la població gitana, especialment la pobresa infantil, i trencar el cicle intergeneracional de la pobresa, amb programes i actuacions integrals que promoguen la seua inclusió socioeducativa i la cobertura de les seues necessitats bàsiques (alimentació, vivenda adequada, salut, benestar, etc.), aprofitant el marc de la Garantia Infantil i del Fons Social Europeu Plus (FSE+).	DG Inclusió i Cooperació Entitats
20.2. Desenrotllament de programes d'acompanyament educatius i itineraris socioeducatius, d'èxit escolar i d'inclusió dirigits a la infància beneficiària de l'RVI i de l'IMV.	DG Diversitat DG Família, Infància i Adolescència i Repte Demogràfic DG Inclusió Social Entitats
20.3. Cooperació entre Servicis Socials, servicis educatius i les entitats gitanes en matèria de promoció i suport educatiu a menors que es troben en llars en risc de pobresa, especialment pobresa extrema.	DG Diversitat DG Família, Infància i Adolescència i Repte Demogràfic DG Inclusió Social Entitats

21. Millorar l'accés a les prestacions econòmiques i socials

<p>21.1. Millora de la cooperació entre Servicis Socials, els servicis públics d'ocupació (LABORA) i les entitats gitanes en matèria d'inserció sociolaboral de la població gitana que percep RVI o l'IMV, amb especial focus en el desenrotllament d'itineraris d'inserció sociolaboral individualitzats.</p>	<p>Servicis socials municipals Labora Entitats DG Inclusió Social</p>
<p>21.2. Millora de l'accés a les prestacions cap a la població gitana amb menys recursos econòmics de manera que siguen compatibles amb l'ingrés de treball, agilitzant els tràmits d'esta compatibilitat i les resolucions, de manera que siguen mesures incentivadores.</p>	<p>DG Inclusió Social Entitats Servicis socials municipals</p>

22. Reduir la bretxa digital en població gitana.

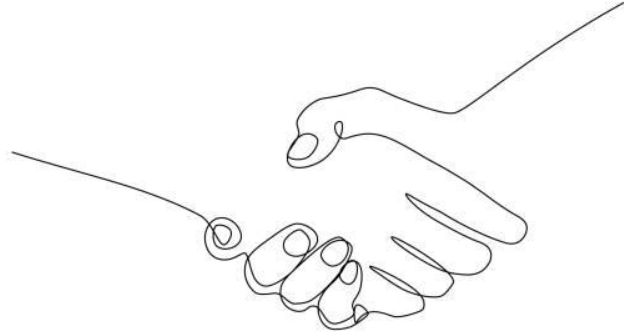
<p>22.1. Millora dels processos d'informació a la ciutadania amb criteris de proximitat, adaptabilitat i flexibilitat, tenint en compte la bretxa digital que patixen les persones en situació de més vulnerabilitat social, com les famílies gitanes en risc de pobresa.</p>	<p>Entitats Servicis socials municipals</p>
<p>22.2. Tutorials de suport en competències digitals, formació grupal en: competències digitals transversals i per a l'ocupació i formació en diferents àmbits com ara el sanitari, en vivenda, educació, justícia.</p>	<p>D. G. d'Inclusió i Cooperació al Desenrotllament</p>

EIX 2. IGUALTAT D'OPORTUNITATS I NO DISCRIMINACIÓ.

LÍNIA ESTRATÈGICA 6. ANTIGITANISME I NO DISCRIMINACIÓ

Objectius i accions.

23. Reduir la discriminació contra la població gitana i l'antigitanisme, inclosos l'estigmatització, la discriminació interseccional i múltiple, els delictes d'odi i el discurs d'odi antigitano.

Acció	Òrgan coordinador
<p>23.1. Aprovació d'un pla d'acció contra el racisme, incorporant les qüestions assenyalades en el Pla antiracista de la UE 2020-2025 i que aborde específicament la lluita contra l'antigitanisme i incorpore les directrius del Pla d'acció de la Unió Europea en la Comunitat Valenciana.</p> <p>Impulsar normativa sobre igualtat de tracte i no discriminació perquè es preveja en esta la realitat del poble gitano en la Comunitat Valenciana.</p>	DG Diversitat
<p>23.2. Desenrotllament de protocols sectorials per a abordar i reduir les situacions de discriminació i antigitanisme en l'atenció i prestació dels diferents servicis socials.</p>	DG Diversitat Servicis socials municipals Entitats
<p>23.3. Campanyes institucionals i dels mitjans de comunicació sobre la lluita contra els prejudis, mites i estereotips negatius sobre la població gitana des d'una perspectiva de gènere.</p>	DG Diversitat Entitats
<p>23.4. Programes dirigits a contrarestar els efectes de l'antigitanisme informatiu en els mitjans de comunicació i en les xarxes socials des d'una perspectiva de gènere.</p>	DG Diversitat Entitats
<p>23.5. Suport als centres educatius perquè fomenten la diversitat cultural en els projectes educatius i curriculars.</p>	DG Diversitat Entitats

24. Augmentar la capacitat de les víctimes de discriminació i antigitanisme en l'exercici dels seus drets, garantint la seua assistència, orientació i acompanyament especialitzat.

24.1. Formació de les persones ocupades públiques que treballen en els àmbits de sanitat, vivenda, ocupació, educació i serveis socials en matèria de lluita contra la discriminació i l'antigitanisme.	IVAP Entitats
24.2. Desenrotllament de plans per a evitar la segregació residencial i escolar.	DG Diversitat DG Vivenda DG d'Innovació i Inclusió Educativa Entitats
24.3. Impuls i reforç del Servei d'Assistència i Orientació a Víctimes de discriminació per origen racial o ètnic.	DG Diversitat
24.4. Creació d'unitats específiques de la gestió policial de la diversitat en totes les policies locals, incorporant protocols oportuns davant d'incidents i delictes d'odi antigitano.	Entitats locals
24.5. Garanties d'accés als serveis i recursos judicials.	DG Justícia i Autogovern

25. Reconèixer el poble gitano en l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana

25.1. Inclusió d'una referència al poble gitano en l'article 10.3 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana.	Corts Valencianes
--	-------------------

LÍNIA ESTRATÈGICA 7. IGUALTAT DE GÈNERE I APODERAMENT DE LES DONES GITANES

Objectius i accions.

26. Millorar les condicions de vida de les dones gitanes i reduir les bretxes entre hòmens i dones gitanes, en particular en l'accés a recursos i lluitar contra estereotips.

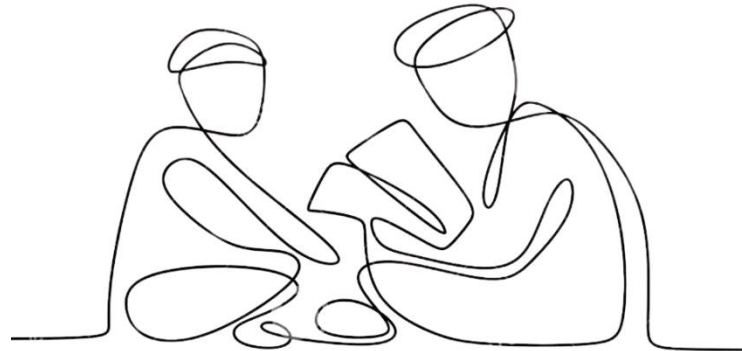
Acció	Òrgan coordinador
26.1. Programes específics per a la inserció i activació laboral de les dones gitanes.	Labora Entitats
26.2. Accions de sensibilització sobre igualtat de gènere i estereotips dirigits específicament a la població gitana.	DG Diversitat Direcció General d'Igualtat i de l'Institut de les Dones Entitats de dones gitanes
26.3. Programes de beques o ajudes econòmiques per a fomentar l'educació i els estudis de dones gitanes.	DG Diversitat Direcció General d'Igualtat i de l'Institut de les Dones
26.4. Intensificar la coordinació entre els servicis públics i les entitats que treballen amb dones gitanes en prevenció i atenció de la violència contra les dones.	Comissionat per a la Lluita contra la Violència sobre la Dona Entitats

26.5. Programes i prestació de servicis que garantisquen el dret a l'assistència social integral a les víctimes de violència contra les dones i l'atenció als menors, tenint en compte un enfocament interseccional i intercultural.	DG Diversitat Comissionat per a la Lluita contra la Violència sobre la Dona
26.6. Foment i apoderament de l'associacionisme femení gitano, donant suport a les seues iniciatives, dotant-les de les ferramentes i els recursos necessaris, i promovent el lideratge de les dones gitanes.	DG Diversitat Servicis socials municipals Entitats
26.7. Activitats de prevenció i sensibilització de violència contra les dones, tenint en compte el principi de transversalitat.	Comissionat per a la Lluita contra la Violència sobre la Dona
26.8. Impuls i reforç del Servici d'Assistència i Orientació a Víctimes de discriminació per origen racial o ètnic.	DG Diversitat
26.9. Servicis d'atenció i suport per a casos de violència contra les dones gitanes, tenint en compte les seues necessitats puntuals i la seua cultura. Per a això, és fonamental millorar la sensibilitat cultural i els coneixements específics dels equips professionals sobre la realitat de les dones gitanes a través de la formació a les professionals.	DG Diversitat Comissionat per a la Lluita contra la Violència sobre la Dona Entitats
26.10. Sensibilització contra els estereotips i estigmatització de les dones gitanes. Campanyes i millora de la imatge de la dona gitana.	DG Diversitat Entitats Direcció General d'Igualtat i de l'Institut de les Dones
26.11. Facilitar l'accés a tots els servicis i els recursos judicials.	DG Justícia i Autogovern
26.12. Divulgar informació sobre els drets, disposicions i procediments legals per al tractament de casos de violència contra les dones en la població gitana.	DG Justícia i Autogovern
26.13. Promoció de la conciliació familiar de les dones gitanes per a facilitar el seu accés al mercat laboral.	Labora Entitats

LÍNIA ESTRATÈGICA 8. FOMENT I RECONeixEMENT DE LA CULTURA GITANA

Objectius i accions.

27. Promoure el coneixement i la difusió de la història i la cultura gitana per a afavorir el seu reconeixement.

Acció	Òrgan coordinador
27.1. Celebració del Dia Internacional del Poble Gitano, del samudaripen, la resistència romaní i llengua romaní a escala autonòmica i local, així com altres actes que contribuïsquen a un major coneixement i reconeixement de la memòria històrica del poble gitano.	DG Diversitat Entitats CVPG
27.2. Impuls d'activitats culturals que visibilitzen i celebren la història i la cultura del poble gitano, com el Dia de la Llengua Romaní, festivals flamencs i altres tradicions.	DG Diversitat Entitats
27.3. Incorporar la història i la cultura del poble gitano en el currículum acadèmic oficial i en els llibres de text d'Educació Primària i Secundària, seguint les orientacions previstes en el protocol orientatiu per a la inclusió de la història i la cultura del poble gitano en el currículum escolar i la pràctica docent, en estreta col·laboració amb les entitats.	Conselleria d'Educació Entitats
27.4. Treball amb les entitats per a visibilitzar la història, cultura, memòria i art del poble gitano a escala autonòmica i local, especialment en ciutats i pobles en les quals hi ha un percentatge més alt de població gitana i en els quals hi ha un important llegat del poble gitano.	DG Diversitat Entitats
27.5. Establir convenis per a la difusió de la cultura gitana a través d'activitats acadèmiques i culturals (jornades, exposicions, conferències, etc.).	Universitats valencianes
27.6. Crear un arxiu documental i audiovisual universitari sobre la memòria del poble gitano en l'àmbit acadèmic.	Universitats valencianes

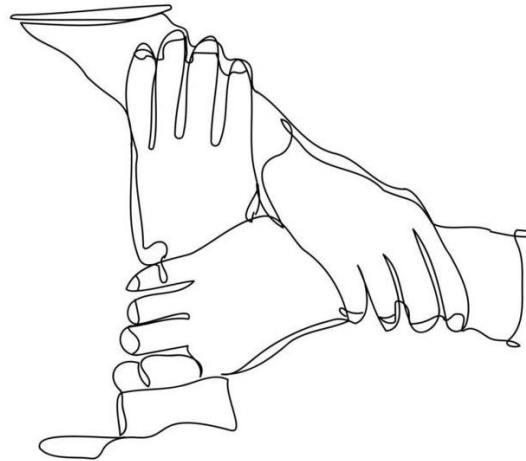
27.7. Posicionament d'artistes, escriptors, compositors i altres referents gitanos en activitats culturals físiques o virtuals.	DG Diversitat Entitats
27.8. Inversió en iniciatives i projectes d'investigació relacionats amb la promoció i el coneixement de la història i la cultura del poble gitano.	DG Diversitat Entitats
27.9. Divulgació dels processos històrics del poble gitano en la societat.	DG Diversitat Entitats
27.10. Programes artístics i culturals específics per a la població gitana.	DG Diversitat Entitats
27.11. Creació d'un observatori acadèmic sobre el poble gitano, en col·laboració amb altres universitats i centres d'investigació per a: realitzar estudis longitudinals sobre l'impacte del pla, generar indicadors propis amb rigor científic i documentar bones pràctiques transferibles.	Universitats valencianes

EIX 3. PARTICIPACIÓ.

LÍNIA ESTRATÈGICA 9. PARTICIPACIÓ DE LA POBLACIÓ GITANA I DEL MOVIMENT ASSOCIATIU GITANO

Objectius i accions.

28. Incrementar la presència de les entitats en el cicle de les polítiques públiques.

Acció	Òrgan coordinador
28.1. Garantir la participació de les entitats en l'elaboració, el seguiment i l'avaluació del Pla estratègic 2025-2030 i en els sectors més rellevants per a garantir la seua inclusió social.	DG Diversitat CVPG Entitats
28.2. Inclusió de les entitats en els comitès de seguiment dels programes regionals FEDER de la Comunitat Valenciana que aborden les necessitats de la població gitana.	DG Fons Europeus Entitats

29. Fomentar l'establiment de mecanismes de coordinació de les organitzacions de la societat civil per a facilitar la seua participació en els processos de les polítiques públiques i la participació ciutadana, garantint la representació d'estes organitzacions en tota la seua diversitat.

29.1. Treball intersectorial en l'àmbit local: taules, comissions o espais periòdics de treball en xarxa amb els diferents actors involucrats.	Entitats Servicis socials municipals
29.2. Consolidació del Consell Valencià del poble gitano, les seues comissions i els grups de treball. Modificació del seu decret per a millorar la representativitat de les entitats i agilitzar la tramitació a l'hora de l'elecció de vocalies.	DG Diversitat Entitats
29.3. Treball conjunt amb les entitats per a la incorporació d'actuacions en els programes regionals de l'FSE.	Direcció General de Fons Europeus i Sector Públic Entitats
29.4. Programes per al desenrotllament local participatiu en el marc dels programes regionals del FSE+.	Direcció General de Fons Europeus i Sector Públic Entitats
29.5. Foment de la participació de la població gitana en moviments cívics, associatius i veïnals del seu territori.	Entitats Servicis socials municipals

30. Incrementar i enfortir les entitats de dones i jòvens per a garantir la seua participació.

30.1. Consolidació, transformació i modernització de les entitats, especialment les organitzacions gitanes juvenils i de dones gitanes.	DG Diversitat Entitats
---	---------------------------

GOVERNANÇA I SEGUIMENT

El Pla estratègic per a la inclusió, respecte i visibilització del poble gitano en la Comunitat Valenciana per al període 2025-2030 pretén, més enllà d'establir els compromisos que assumix l'administració de la Generalitat amb el poble gitano, implicar les entitats que treballen amb esta comunitat i la resta d'administracions en els seus respectius àmbits competencials. És a dir, l'execució del pla és indubtablement un treball conjunt en el qual el poble gitano ha de tindre un paper central. A través del Consell Valencià del Poble Gitano, les seues comissions i grups de treball, principal òrgan de participació i representació del poble gitano, s'ha d'impulsar l'execució d'este document, així com supervisar el seu desenrotllament.

Per a garantir el compromís de l'administració amb este document, es durà a terme el seu seguiment a través d'una comissió de les diferents matèries lligada al Consell Valencià del Poble Gitano, tal com preveu el Decret 5/2019, de 25 de gener, del Consell, pel qual es crea el Consell Valencià del Poble Gitano.

La composició de la comissió o grup de treball serà la que s'acorde en el Ple del Consell i, en tot cas, haurà d'assegurar la representació de les diferents entitats gitanes que el componen i de les direccions generals que estiguen implicades en la realització o impuls de les accions descrites.

En finalitzar el període de vigència d'este Pla estratègic per a la inclusió, respecte i visibilització del poble gitano en la Comunitat Valenciana, la Direcció General de Diversitat, com a òrgan competent en la matèria, realitzarà una valoració final en la qual es reflectisca el nivell d'implementació del pla i l'èxit en la consecució dels objectius fixats. Així mateix, la valoració haurà de contindre recomanacions de millora per a l'elaboració del pla estratègic posterior.